RAHANDUSMINISTEERIUM

Tallinna Linnakantselei
lvpost@tallinnlv.ee

Teie 15.10.2026 nr 1-12/996-1

Meie 13.11.2026 nr 1.4-1/4156-2

Vastus ühispöördumisele

Lugupeetud linnapead

Täname Teid ettepanekute eest Euroopa Liidu 2028–2034 eelarveperioodi partnerluskava (riigiplaan) ettevalmistamisel. Nõustume, et suurematel linnadel on oluline roll Eesti konkurentsivõime, kestliku liikuvuse, digi- ja rohepöörde, kriisikindluse ning avalike teenuste arendamisel. Pöördumises nimetatud valdkonnad kattuvad suurel määral ka partnerluskava esmases jaotusettepanekus kavandatud prioriteetidega.

Valitsus leppis 15. septembril 2026 kokku partnerluskava peamised prioriteedid ja esmase rahajaotuse, mille alusel toimuvad läbirääkimised Euroopa Komisjoniga. Valitsuse otsustatud jaotus määrab peamised prioriteedid ja rahastamise raamistiku. Meetmete täpsem sisu, toetuse saajate ring, valikukriteeriumid ja muud rakendustingimused kujundatakse valdkonnaministeeriumide eestvedamisel, arvestades läbirääkimiste tulemusi. See töö jätkub kogu 2027. aasta jooksul.

ELi pikaajalise eelarve läbirääkimised on samuti pooleli ning Eesti lõplik eraldis ja toetuste kasutamise tingimused ei ole veel kokku lepitud. Euroopa Komisjoni ettepanek näeb praegu ette 40% riikliku kaasfinantseeringu määra. Eesti seisab läbirääkimistel 30% kaasfinantseeringu määra eest. Seetõttu ei ole praeguses etapis võimalik lõplikult määratleda ka kohalike omavalitsuste meetmete omafinantseeringu tingimusi. Need kujundatakse järgmise aasta jooksul pärast EL tasandil eelarve kokkulepete tegemist.

Mõistame pöördumises väljendatud soovi saada selgem ülevaade kohalikele omavalitsustele avanevatest rahastamisvõimalustest. Pea kõik ministeeriumid on kavandanud tegevusi, kus kohalik omavalitsus võib olla toetuse saaja või partner. Jaotusettepaneku koostamisel on püütud eri valdkondade tegevusi senisest paremini ministeeriumide üleselt tervikuks siduda ning see töö jätkub. Näiteks on liikuvuse ja transpordi valdkonnas kavandatud laiem tervikmeede, mis võimaldab käsitleda erinevaid liikumisviise ja investeeringuid ühtse tervikuna, eristades seejuures linnapiirkondade ja muu Eesti vajadusi. Samuti on kohalikel omavalitsustel võimalik roll hariduse, tervise- ja sotsiaalteenuste, kliimakindluse, veemajanduse, kriisivalmiduse, digitaliseerimise ning avalike teenuste arendamisega seotud tegevustes. Ent detailseid taotlemistingimusi ei ole praeguses etapis veel väljatöötatud- selleni jõutakse järgmise aasta jooksul valdkondlike ministeeriumide eestvedamisel ja koostöös partneritega.

Valitsus on andnud suunise, et riigieelarvelisi ja välisvahendeid tuleb suunata regionaalselt tasakaalustatumalt väljapoole Harjumaad, pöörates eraldi tähelepanu idapiirialadele. See ei tähenda Tallinna, Tartu, Pärnu ega teiste suuremate linnade kõrvalejätmist kavandatavatest meetmetest. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile on antud ülesanne sõnastada 2027.a. sügiseks koostöös teiste ministeeriumidega partnerluskava regionaalse tasakaalustatuse eesmärk, töötada välja selle mõõdikud ja rakendusmehhanism ning määratleda meetmed, millel on suurim regionaalse mõju potentsiaal. Selle töö üheks lähtekohaks on üleriigiline planeering 2050, mis käsitleb Eesti ruumilist arengut tervikuna ning hõlmab nii suuremaid linnapiirkondi, väikelinnu kui ka maapiirkondi. Seetõttu ei ole praeguses etapis veel määratletud, millistes valdkondades ja millises ulatuses toetusi territoriaalselt suunatakse ega millised piirkonnad või linnad on konkreetsete meetmete sihtrühmad. Need valikud tehakse meetmete eesmärkidest ja piirkondlikest vajadustest lähtudes. Sõltuvalt meetmest võib regionaalset mõju arvestada näiteks territoriaalse sihistamise, diferentseeritud toetusmäärade, piirkondlike taotlusvoorude või hindamiseelistuste kaudu.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium vastutab regionaalpoliitika ning kohaliku ja piirkondliku tasandi kaasamise eest, kuid regionaalse mõjuga meetmeid kujundavad ka teised valdkonnaministeeriumid. Meetmete sisu eest vastutavad asjaomased ministeeriumid. Rahandusministeerium on partnerluskava ettevalmistamisel korduvalt rõhutanud ministeeriumidele valdkondliku kaasamise olulisust ja nende vastutust oma valdkonna partnerite kaasamisel. Rahandusministeeriumi korraldatav keskne kaasamine keskendub eelkõige üleriigilistele katusorganisatsioonidele ja partneritele ega asenda valdkonnaministeeriumide korraldatavat sisulist kaasamist konkreetsete meetmete kujundamisel. Seetõttu peame oluliseks, et Tallinn, Tartu ja Pärnu osaleksid aktiivselt nii regionaalse tasakaalustatuse põhimõtete kui ka konkreetsete valdkondlike meetmete kujundamisel. Suurematel linnadel on võrreldes paljude väiksemate omavalitsustega paremad võimalused kasutada oma valdkondlikku kompetentsi ja personaliressurssi ning osaleda aktiivselt eri ministeeriumide meetmete ettevalmistamises. Nende arutelude käigus täpsustuvad ka meetmete territoriaalne ulatus, kohalike omavalitsuste roll, omafinantseeringu tingimused ja muud rakenduslahendused.

Täname Tallinna, Tartu ja Pärnu linnapeasid konstruktiivsete ettepanekute eest. Peame oluliseks, et järgmise rahastusperioodi ettevalmistamisel oleksid arvestatud Eesti piirkondliku tasakaalustatuse eesmärk ning suuremate linnade panus riigi konkurentsivõimesse ja avalike teenuste kättesaadavusse. Linnade esitatud ettepanekud on oluliseks sisendiks partnerluskava edasisel sisustamisel ning asjakohaste meetmete kujundamisel valdkondlike ministeeriumide eestvedamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sven Kirsipuu
eelarvepoliitika asekantsler

Demis Voss
demis.voss@fin.ee